

Sayı: 4562

Tarih: 30.12.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

“Saya Cemi”, Anadolu’nun çeşitli bölgelerinde “Saya” diye bilinen, kimi coğrafyalarda ve Dersim yöresinde de “Gağan” diye adlandırılan ve yeni yılın karşılanması anlamına gelen bu kadim gelenek bir inançsal ritüele dönüşmüş ve Alevi inancımızın da bir gereği olarak yapılmaktadır.

Yaşadığımız coğrafyadaki tüm halkların kadim geleneği olan bu ritüel Sünni inanca sahip topluluklarca da Türkiye’nin değişik yörelerinde de kutlandığı bilinmektedir.

Kimi yörelerde doğadaki çeşitli canlıların kostümleri giyilerek ve mahalle mahalle, sokak sokak, ev ev dolaşarak lokmalar alınarak, dualar verilerek “Saya Cemi” dediğimiz inançsal ritüelle son bulan bu geleneğimiz Alevi inancımızın, kimliğimizin bir parçasıdır.

Dersim’li Can’ların göç ederek yaşadıkları topraklarda bu geleneği sürdürmesi inançlarına, kimliklerine sahip çıkmalarının bir gereğidir.

Durum buyken Dersim Dernekleri Federasyonu üyesi Dersim’li Can’ların yaşadıkları İstanbul Gazi Mahallesinde bu geleneklerini sürdürmek için 28.12.2019 akşamı bahsi geçen kostümlerle kahvehaneleri dolaşırken polis tarafından sırf bu kahvehane dolaşımı bahane edilerek engellenmeye çalışılmıştır. Bunun bir inançsal ritüel olduğunu söyleyen Dernek üyeleri taciz ve tehdit edilerek, polis tarafından havaya ateş açılmış ve arkasından 6 dernek üyesi gözaltına alınmıştır.

12 Eylül askeri darbe sürecini aratmayan bu uygulamaların özellikle OHAL sonrasında yaygınlaştığına tanık olmaktadır. Bu durum bize, 12 Eylül askeri darbesinden sonra Türkiye’nin çeşitli yörelerinde Alevilerin toplu ibadeti olan Cem’in basılarak ibadet eden insanların gözaltına alındığı dönemleri hatırlatmaktadır.

Bu gün özellikle OHAL koşullarından sonra darbe dönemi uygulamalarına işaret eden bir olayla tekrar karşı karşıya kalınmıştır. Polisin bu uygulamasına karşı tutum alınmaması halinde, darbe uygulamasının sürdüğü ve Alevi toplumunun inançsal ritüellerinin bir suç olarak gösterilmeye çalışıldığı, böyle bir algının yerleşmesine sebep olacağı aşikardır.

Anayasa’nın 24. maddesinde "Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14'üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz..." hükümlerine yer verilmiştir.

Bütün bunların ışığında;

23591

- 1- Alevilerin inançsal bir ritüel olarak sergilediği “Gağan” geleneği Emniyet teşkilatı tarafından bir suç olarak mı değerlendirilmektedir?
- 2- Dersim Dernekleri Federasyon Başkanı ve üyelerinin bu inançsal ritüelini engelleyen, toplumumuzun değer yargılarına saldıran polis memurları hakkında bir işlem yapılacaktır mıdır?
- 3- Bu talimatı veren yetkililer hakkında bir soruşturma açılmış mıdır?